

ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಅಲ್ಲದೇ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(Interruptions)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Minister for Food will reply to the Debate.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್ ರಂಗನಾಥ್ (ಮೊಡಗೇರಿ).—16 ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಮನೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್, ಹೋಮ್, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬರ್ ಇವು ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವೊತ್ತು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. We will decide it.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕಮಾನಿ, ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿರು ಫ್ರೋಸ್ಟಿಂಗ್‌ಗೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ವರದಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೊಡುಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೇಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆವಳಿಕೆ ಏನು ನಡೆದಿದೆ, ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ವರದಿ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆವಳಿಕೆಗೆ ಖೋಲಾಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಕ್ರಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will consider.

## BUDGET ESTIMATES FOR 1968-69—DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND NOS. 15 AND 53

(Debate Continued)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರೆವಿ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೆಯದು ರೂಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರಿಯಂವ್‌ಷನ್ ಎಂದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಹಾರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅರ್ಥಧಾನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆರೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಸಂಗ್ರಹದ ರೀತಿ. ಮೂರನೆಯದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅದು ಒಂದು ತರಹ. ಇದರ ಹೊರತು ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದಂತ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ತರಹ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ)

ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೂಡು ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಈ ಎರಡು ತರಹದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 1965-66 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಹಾರಧಾನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದು ಟಾರ್ಗೆಟ್ 1965-66 ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 56 ಸಾವಿರದ 575 ಟನ್. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದು 1 ಲಕ್ಷ 52 ಸಾವಿರದ 138 ಟನ್ 1966-67 ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದು 3 ಲಕ್ಷ 97 ಸಾವಿರದ 754 ಟನ್ ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ 1 ಲಕ್ಷ 46 ಸಾವಿರದ 916 ಟನ್. 1967-68 ರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ 2-4-1968 ರವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು 2 ಲಕ್ಷ 46 ಸಾವಿರದ 877 ಟನ್. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು 1 ಲಕ್ಷ 4 ಸಾವಿರದ 284 ಟನ್. ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ರೈತ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ದ್ದೆವೋ ಅದರ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಅಂದರೆ 100ಕ್ಕೆ 50 ರಷ್ಟು ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ 1 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತ ಮೂಲಕ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಅಹಾರಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 8 ರಷ್ಟು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿದುದು ರೈತರ ಕಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ರೈತ ಕೊಟ್ಟಿನಂತರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದುದಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಉಳಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೆಲೆ ಅನೇಕರು ಆಕ್ಷೇಪ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತ ಮೂಲಕ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಕುಲಿತನ ಇರಾಜಿಯ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ರೈತ ಭೂಮಿ ಒಳಗೆ ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಅಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ತನಕ ಏನು ಚುರ್ಚಿಳುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ರೈತ ಹಾಕಿ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆ ಉತ್ತಮ ತರಹ ಭತ್ತ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾರ್‌ಗೆ 52 ರೂಪಾಯಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತರಗತಿಯದು 51 ರೂಪಾಯಿ, ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ತರಹದ್ದು 46 ರೂಪಾಯಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರುವುದು 45 ರೂಪಾಯಿ. ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಹ ಇದೆ. ಕೆಂಪು ಜೋಳ, ಹಳದಿ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಬಳಿ ಜೋಳ. ಇದರಲ್ಲೂ ಮೂರು ತರಹ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಕೆಂಪು ಜೋಳ 35 ರೂಪಾಯಿ, ಹಳದಿ ಜೋಳ 52 ರೂಪಾಯಿ, ಬಳಿ ಜೋಳ 54 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಸಜ್ಜೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾರ್‌ಗೆ 52 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಲೆ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಗ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ ದರದಂತೆ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರು ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಂತೆ ವಾಗಿ ರೈತರ ಯಾವ ವಿವರಣೆಗೂ ಒಳಗಾಗಕೂಡದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎರಡು. ಒಂದು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು, ಇದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಎರಡನೆಯದು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು

ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಂತರ ಬಳಕೆದಾರರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಶಕ್ತಿಮಾಂ ಹೆಚ್ಚಿನವರೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಅಥವಾ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಈ ಎರಡೂ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಲೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಲೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಸೇಕಡ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರೂ ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಯಾರಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಕ್ಷಮ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಲೆವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಂದ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೋಷವಾದದ್ದನ್ನು ಅವರೂ ಇವರೂ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಲೆವಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೂ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಂಡಿಕವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಸೋಷೀಸ್‌ಮ್ ನಿರ್ದೇಶನವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದೆ, ಬೆಳೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಲೆವಿ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ — ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರೈತರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರೈತನಾದವನು ತನ್ನ ಬಚ್ಚಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಬೇಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದನಂತರ ತಾವು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟ ನೋಟೀಸಿಗಿಂತ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಅವನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಅವನು ಏನೂ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒದವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಆಗ ಸರ್ವಕಾರ ನಾವೂ ನೀವೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾದರೂ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಆಗ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಲೆವಿ ಇರಬೇಕು, ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಾದತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೆವಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಒಂದು ಲೆವಿ ಮೂಲಕವೇ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆಬೇರೇ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ, ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ನಿಮಿಷವನ್ನು ನಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ, ನೀವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೆರಡು ದೋಷಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೋ ಆ ಬೆಲೆಗೇ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಹೋಗಿ ಆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಹಾರದ ಶಕ್ತಿಮಾಂ ಹಣಕೊಡಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಲೆವಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದಿನಗಳಾದರೂ ಇಡಬೇಕು. ತನ್ನಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೆಲೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಲೆವಿ ಇಟ್ಟೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಗಲೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನವಾರಿ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ)

ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೆವಿ ಏನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕ ಬೇಕು, ಈ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಮನಾಪಲಿ ಪ್ಯೂಕ್ಲೂರ್ಮೆಂಟ್, ಸ್ಕಾಚುಟರಿ ರೇಷಿಂಗ್ - ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಇಂಟಿಲ್ಯೂಯನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ ರೈತನಾದವನು ಏನೇನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡ ಬೇಕು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೋಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹವಾಗಿ ಹೆದರಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಒಂದೇ ಇರಾಖೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇತರ ಇರಾಖೆಗಳು ಅಂದರೆ, ಹೋಲಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್, ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಈ ಇರಾಖೆ ಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಕೊಂಡೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೋಳ, ಸೆಜ್ಜೆ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಬಾರ್ಲಿ, ಕಡರೆಬೇಳೆ, ತೊಗರಿಬೇಳೆ - ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಡಾ. ನಾಗನಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು, ಒಂದು ಸ್ಕಾಂಡರ್ವೈಜ್ ಆಗಬೇಕು, ಆಗ ರೈತರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ; ಆ ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಡುಕೈ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಬೆರೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ 75 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಕ್ಯುಟಾರ್‌ಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದರ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ರೆವಿ ಮೂಲಕ ಕೂ ದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ಜೋಳ 64 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ 54 ರಿಂದ 60ರವರೆಗೆ ಆಗಿದೆ. 54 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಧ್ಯವಿದೆ. ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು ಹೊರಗಡೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲ ರೈತ ಬೆಳೆದಂಥ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಹೋಡವರ್ಷ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ತರಿಸಬಾರದೆಂದು. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗಜ್ಜಿವನರಾಂ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ತರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಬೆಳೆಯಿರಿ, ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರೀಎಂಪ್ ಸ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 81 ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. 8 ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್ ಮೆಂಟ್ ಚೆನ್ನಾಗಿಿದೆ. ಹಣವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ದಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೀಎಂಪ್ ಸ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೊಸದಾಗಿ 22,491 ಪುಟ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಂಡು

ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಭತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಂಡಿರುವ ಭತ್ತದ ಬೆರೆ 65ರಿಂದ 79 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇದೆ. ಆ ಬೆರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರೂ ಆ ಬೆರೆಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಭತ್ತ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

10-00 A.M.

[MR. CHAIRMAN (Sri S. D. KOTHA VALE) in the Chair.]

ಇನ್ನು ನಾನಿಗೆ ಈ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿನಿಯೋಗ ಆಥವಾ ಅವುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿಗಾರರು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ನೇಕಾರರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ನೆಯದು ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಲ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಪರಿಯಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಟ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನಿಂಗ್ ಪರಿಯಾ ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರೊಬ್ಬರಿಗೆ 8 ಕೆ. ಜಿ. ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ 8 ಕೆ. ಜಿ. ಧಾನ್ಯಗಳೆಂದರೆ:— 3 ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ, 3 ಕೆ. ಜಿ. ಗೋಧಿ ಮತ್ತು 2 ಕೆ. ಜಿ. ಜೋಳ ಹೀಗೆ 8 ಕೆ. ಜಿ. ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಲ್ ರೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 5 ಕೆ. ಜಿ. ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಅದು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಅಕ್ಕಿಯಾಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಗೋಧಿಯಾಗಬಹುದು ಆಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಧಾನ್ಯವಾಗಬಹುದು; ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಅದರಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 7 ಕೆ. ಜಿ. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ).—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 4 ಕೆ. ಜಿ. ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜಿ.ಪಿ.—ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಟ್ಟು ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 2 ಲಕ್ಷ 54 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ರೈತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ವಸೂಲ್‌ಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯ ಎಷ್ಟೆಂದರೆ—70 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಇಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜೋಳ ಮತ್ತು ನಜ್ಜೆ 60 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದು ಅಕ್ಕಿ 24 ಸಾವಿರ ಟನ್, ಗೋಧಿ 60 ಸಾವಿರ ಟನ್; ಮತ್ತು 40 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮೈದಲಿ — ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 2 ಲಕ್ಷ 54 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಅಕ್ಕಿ 1 ಲಕ್ಷ 15 ಸಾವಿರ ಟನ್, ಗೋಧಿ 65 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮೈದಲಿ 65 ಸಾವಿರ ಟನ್; ಮತ್ತು ಕೋರ್ಸ್ ಧಾನ್ಯಗಳು 75 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 3 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಟನ್. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಡಿಟ್ಟಿರುವುದು 2 ಲಕ್ಷ 75 ಸಾವಿರ ಟನ್. ಇನ್ನು ಕಡಮೆ ಬೇಕಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳವರಿಗೆ ಒಪ್ಪನ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದ್ದು ಪ್ರಿಯಂವನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಖೋತಾವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗ ಒಂದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪುರೈಕಾರಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಇಂದಿಯಾದವರು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಖೋತಾ ಬೀಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಂದ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕಡಮೆ ಬೆರೆಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ)

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ : ಹೋದ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಬ್ಬಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಯುಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು.

“ Out of the total production of sugar, 40 per cent can be sold in the open market and the remaining 60 per cent should be procured by the Central Government by way of levy according to the rate fixed. ”

ಈ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಬ್ಬಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದರದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಅವರು ನಮಗೆ ಕಡಮೆ ದೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಆಗತಕ್ಕ ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ನೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ : 40 ರಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಮಿಲಿ ಮಾರಲ್ ಕರು ಒಪ್ಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇ. 60 ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನ ಆಯಿತು. ಇನ್ನು ಆ ಮಿಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೈಯೆಸ್ಟ್ ಬಿಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕರೆ ದಾಗ ಬೊಂಬಾಯಿನವರೊಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಕುತ್ತದವರೊಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತ್ರ ಟೆಂಡ ರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಈ ಟೆಂಡರುಗಳ ತೀರ್ಮಾನವಾದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿ ಕೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ನಮಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಆಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಒಪ್ಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡ ರಾಗಿದ್ದ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ 400 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಂಡ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು 450 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮಾರದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ 560 ರಂತೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಮಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಹೋಟಲುಗಳವರಿಗೂ ಸಕ್ಕರೆಯು ಆಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದ ವರ್ತಕರಿಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವರ್ತಕರು. ಆಗ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು 400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಂಡ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ಸೂಮರ್‌ನಿಗೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ 365 ರೂ. ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ 365 ರೂ. ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಒಪ್ಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 450 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದರ ಬೆಲೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅದು 470 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ 18.00 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 360 ರಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆವು. ಅನಂತರ 1500 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನ್ನು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 375 ರಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆವು. ನಾವು ಕೊಂಡ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಭಾಗವನ್ನು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ 395ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆವು. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 4 ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಪರ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾ ಯಿಗಿ ಹಾ:ಯಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ 2 ಜೋಸ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ಜೋಸಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 140 ರಂತೆ

ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಇನ್ನೊಂದು ಜೋಸಿನಲ್ಲಿ ಕೈಂಟಾಲು ಒಂದಕ್ಕೆ 161 ರಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಆ ಮೊದಲನೆಯ ಜೋಸಿನವರು ನಮಗೂ ಆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು 161 ರಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 161 ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡ ಸಕ್ಕರೆ 172ಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ 175 ರಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆವು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 3 ಲಕ್ಷ ಉಳಿತಾಯ ಆಯಿತು. ನಮಗೆ ಆ ಮೊದಲ ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹೈರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ರೋರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾಲೂ ನಾಲೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಅದು ಇದರಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವುಂಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗ ನಾಕಷ್ಟು ವೇಳೆ ಸಿಗದೆ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಆ ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೈರೇಟಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮಾರಾಟವಾಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಬಹಳ ಕೆಲವು ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಸಕ್ಕರೆ ಎಷ್ಟೆಂದರೆ 50,036 ಟನ್. ಇದರಲ್ಲಿ 13 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಬೋಟಾಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಕನ್‌ಸಂಪ್ಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಆಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಯೂನಾನ ಔಷಧಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಔಷಧಿ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯುರ್ವೇದ, ಯೂನಾನ ಔಷಧಿ ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರೆದಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಮಗೆ 17 ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಆಯುರ್ವೇದ ಯೂನಾನ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಕ್ಕರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಟೋರ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆರೆಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆರೆಗಳು ಏನಿವೆ ಆ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಜೋಳದ ಬೆರೆ ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ಅದೇನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, 60-65 ರೂಪಾಯಿಗಳು, 70-75 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೈಂಟಾಲಿನಂತೆ ಎರಾಟಕದಿಗೂ ಜೋಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮುನುಕಿನ ಜೋಳದ ಬೆರೆ ಒಂದು ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ 60-65 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ರಾಗಿ ಬೆರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೂ ಅನೂಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಗಳು ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಡಿಕ್ಲೇರೆಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಸ್ಟಾಕ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ 40 ಕೈಂಟಾಲ್ ಬತ್ತ 25 ಕೈಂಟಾಲ್ ಅಕ್ಕಿ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಡಿಕ್ಲೇರೆಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಡಿಕ್ಲೇರೆಷನ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮಕೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಈ ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೈತರು ಬಹಳ ಜನ ಒದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾರಂ ಮತ್ತು ಸಾಕು ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಇವೆ ಎಂಬುದು ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಡಿಕ್ಲೇರೆಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು 6 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಡಿಕ್ಲೇರೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ,

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ)

ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆ, ಮೊದಲನೇ ಬೆಳೆ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಅದರೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೆ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಇರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಖಾನಾಪುರದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೇವಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥಾವೇನೂ ಅಲ್ಲ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ರೇವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1965-66 ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ರೇವಿಮೂಲಕ 47.8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೇವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 66-67 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 50.8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ 44 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ರೇವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆರಾಸ್ ಮೆಂಟೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆರಾಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದರೆ 100 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೇವಿ ವಸೂಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಯಾವ ಹೆರಾಸ್ ಮೆಂಟೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉತ್ತೇಜಕವಾಗಿ ರೇವಿ ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೇವಿ ಕಾನೂನನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಕೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಾಗಲೀ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯವರಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಳೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ರೇವಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬೆಳೆ ಆಗದೆ ರೇವಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ರೇವಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಈ ರೇವಿ ಕಾನೂನು ಸಡಿಲಪಡಿಸುವುದು ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೇವಿ ಕಾನೂನಿನ ಬೇಡ ಎಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ, ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಹೆರಾಸ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದೇ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೂ ಇದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಜನಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೂಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇನು ಸನ್ಮಾನಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೇವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗರಾಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ರೇವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ವೇದವಾಕ್ಯ, ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಲಕ್ಕೆ ನಿಡುವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಾ? ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬರೆಯುವ ಕಾಗದಗಳು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಅನತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸತ್ಯ ಎಂದು ಖಳಮೆಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರು ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಆರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಆರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಕಿ 1250 ಕ್ವಿಂಟಾರ್, ಗೋಧಿ 600 ಕ್ವಿಂಟಾರ್, ಮೈದೇ 350 ಕ್ವಿಂಟಾರ್, ಸಕ್ಕರೆ 1470 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೋಟಾವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಂಕೋಲಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಷರ್ ಆರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂಕೋಲಕ್ಕೆ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್ ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 100 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ 130 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕುಮಟಕ್ಕೆ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ 170 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅಂಕೋಲಕ್ಕೆ

ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 50 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಮೈಸೂರಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕುಮಟಕ್ಕೆ 65 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಮೈಸೂರಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂಕೋಲಕ್ಕೆ ಜವರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 60 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಮೈಸೂರಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 50 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 65 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಂಕೋಲಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು ಸೇರಿ 125 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕುಮಟಕ್ಕೆ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರಿ 185 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾರ್ತ್ ಕೆರಾಪಿಡ್ಲಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಹಾರೀಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಸಿ ಇದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಜವಾಗೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2½ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಗೂ ನಾವು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಾಗಾದರೂ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನಾವು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಘಟ್ಟ ಘಟ್ಟಯಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಕೊಡುವಷ್ಟು ರಸಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಸಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಸುಮಾರು 78 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಬಹಳ ಘಟ್ಟಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸತ್ಯಾಂಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1965-66ರಲ್ಲಿ ರಸಿಯನ್ನು 32 ಸಾವಿರ ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದ್ದು 14,500 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ 46 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. 1966-67ರಲ್ಲಿ 28 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. 1967-68ರಲ್ಲಿ 33 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 78 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟ.—ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗಿಂತ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗಿಂತ ನಾವು ಹಾಸಿ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ 78 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ರೆವಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಾಸಿ, ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅವರೇಜ್ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1965-66ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 46 ಪರ್ಸೆಂಟ್, 1966-67ರಲ್ಲಿ 28 ಪರ್ಸೆಂಟ್, 1967-68ರಲ್ಲಿ 33 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಆ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರಿಗೂ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಠರಾದಾನ ಶೆಟ್ಟರಿಗೂ ವಾಗ್ದಾನೆಯಿದ್ದವಾಯಿತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆರೆ ಹಾಸಿ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಾವು ನೂತನ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟಾಫನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಮೈಲಿ 100 ಸುತ್ತುವರೆತ ಒಂದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಸಹ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯ ಸಾಂಗತ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಮುತ್ತು ಎರೋಡ್ ಜಕ್ಷನ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಬ್ಬರಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ತಪ್ಪು ಹಾಕಿ ವಾಗ್ದಾನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ)

ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಂಗಳೂರು ಗಡಿಯಿಂದ ಕೇರಳ ಗಡಿಗೆ 10 ಕೆ. ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಇವೇ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ತಕರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನೂರಾರು ಜನ ಕೂಲಿಯವರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪಾಲನ ರೀತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೂ ಸಹ ಉಳಿದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅಳವಡು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಯೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾಮೂಲು ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಾಮೂಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಡ್ ಕೊಂಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದು, ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದು, ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಮೂಲು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವೆಲ್ಲ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಚೆಕ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಖರ್ (ನರಸಿಂಹರಾಜ).—ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರು ಕಿಟಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ, ತಾವೇ ನೋಡಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪುಡ್ ಡಿವಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಆಬಾಲಿತ್ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡಿ, ನಾವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನರ್ಯಾಂತರವಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಬಕ್ಕಿಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್‌ಶೇಖರ್ ಅವರಾಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರ ಅವರಾಗಲೀ ಇಂತಹ ಕಡೆ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂಪಿಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಯೂ ಮಾಮೂಲು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನುಮ್ಮನೆ ಜಾರಿಂಡ್ ಮಾಡದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಾವು ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಘಟಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ವಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ವಲಯ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ವಲಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಅಂದರೆ 3—4 ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ವಲಯ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತ ಹವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆಯೇ ಅಂತಹ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ, ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಶಾಖೇರ್ ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಬಿದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಏನಾದರೂ ನಡೆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಕ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಖರ್.—ನಾವುಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು. ನಾವು ಕೇವಲ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ನೀವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು, ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅನೇಕರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿಂತಕ್ಕಿಂತ ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಲೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಲೇವಿ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಇದರಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೆಲವರು ರೈಸ್ ಮಿಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೇವಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರು ಕೊಡುವ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಲೇವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯೋಗ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಲೇವಿಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದಿರಬಹುದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಡಿಪ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

10.30 A.M.

**ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.**—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜತ್ತಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಲೇವಿ ಎಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಅನ್‌ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಲೇವಿ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಇದು ಅನ್‌ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಲೇವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಭತ್ಯೆ 45 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 99 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ವಾರುತ್ರಿ ದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸಬ್‌ಸಿಡ್‌ಯ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಎಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎತ್ತಾ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಲೇವಿ ಎಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ರೈತರಿಂದ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ 45 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ 99 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಎರಡು ಹಾಗೂ ಮೂರು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ? ಒಂದು ನಂಸಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜತ್ತಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

**ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.**—ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಲೇವಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್‌ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಗಿದೆಯೇ ಎಂದು. ಅನ್‌ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಕೋರ್ಟಿನವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಗ ಕೈಬಿಡುತ್ತೇವೆ.

**SRI DIGAMBAR RAO B. KALMANKAR.**—The Hyderabad Karnatak area is not a paddy growing area. In spite of this forcible collection of levy of paddy is being made. Will the Government reconsider this and give up collection of paddy?

**SRI B. D. JATTI.**—Unless the farmers grow paddy, the question of collection of levy does not arise.

**SRI H. SIDDAVEERAPPA.**—It is within our experience during the last twenty years that more the controls the greater is the scarcity in this country. We experimented a number of times. Now the climate is favourable for complete decontrol and it is a matter within the purview of the State also. Why can't you embolden yourself and try to get rid of the whole thing which is a hot-bed for all sorts of corruption and evil practices? Instead of spending this money on your Food Department, you give it by way of subsidy to the growers so that they may grow food and give it to us. Could you kindly consider it?

**SRI B. D. JATTI.**—It is a valuable suggestion and it will be considered and considered favourably.

**ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ (ಅಂಕೋಲ).**—ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಲೇವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ?

**SRI B. D. JATTI.**—When actually search is being made if no stock is found out, it is all right. But during search if it is found out that he has got stocks and not declared them, he will be prosecuted.

**ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ.**—ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಆಯಾ ಶಾಸನಭೇದಿಗಳು ಅವರು ಒರೆಯುವ ಪಹಣಿ ರೆಕ್ಕದಲ್ಲ ಅರಾಣ್ ಬೆಳೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ತಾವು ಈಗ ಮಾತನಾಡುವ ಸುಗ್ಗಿವಾಜ್ಜೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲರುವ ತಹಶೀಲುದಾರರುಗಳು ಲೇವಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದ ಪನೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯದ ರೈತರಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಅಲ್ಲ ಒಂದು ಡಿಟರ್‌ಮಿನೇಷನ್ ಫಾರಂ ಎಂದು ಒಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರಹು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂತಹ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ ಲೇವಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅನ್ನು ಸುಪರೀಮಕುಮ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಪೂರವೆನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೇನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡ ಬಹುದು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾಕಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನವರು ದಂಡ ಕೂಡ ಎಧಿಸಿರು ಮತ್ತು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ ಭತ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ವಾಪಸು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದೂ ಆಜ್ಞೆಯಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜಿತ್ತಿಯವರಿಗೂ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಅಲ್ಲರುವ ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಆ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಕೇಸು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಅದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಭತ್ಯವನ್ನು ಆ ರೈತರಿಗೆ ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟರ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೇವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಲೇವಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ದರಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿರುವ ದರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದರ ವತ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ? ಲೇವಿ ಎಂದು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ದರದಲ್ಲಿ ಕಾಳುಗಳು ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರೇಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಲೇವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದವಸವನ್ನು ಯಾವ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲೇವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ದವಸಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹಂಚಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲರುವ ಅಪೀನರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ದೇಸಾಯಿ (ಸಿಂದಗಿ).—ಲೇವಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಆಧಾರದ ತರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಎಂದರೆ ಐದು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು, 5-10 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕ್ವಿಂಟಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಏರಿಯಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಆರು ಕ್ವಿಂಟಾಲುಗಳಷ್ಟು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ 8-10 ಕ್ವಿಂಟಾಲುಗಳಷ್ಟು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ನೀವೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಸೇಕೆಡಾ 20ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಸೇಕೆಡಾ 75 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿಯವರು ಏನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಿವೆ, ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಪೆನಿಯರ್ ಸೋಸರ್ಸ್ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನಾವೂ ಲೆವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಫುನ: ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರಿದಾಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಕಾರ ಧಾನ್ಯ ಎತ್ತುವಳಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಲೆವಿ ವಸೂಲಾದುದು ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾಯ ಗ್ಯಾಪ್ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಅವರು ಸೇರಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಲೆವಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಸ್ಟ್ ತಯಾರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಲೆವಿ ವಸೂಲಾಗಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸದನವು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಮನವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಅದು ಯಾವ ಕಡೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಗರ್ವೆನ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಹಾಗೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರಿಗೂ ಈ ಆರ್ಡರ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು?

Mr. CHAIRMAN.—Let the hon. Member please take his seat. I don't allow.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ).—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಸೂಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಲೆವಿ ಕಾನೂನು ಇದೆಯೇ? ಕಾನೂನು: ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ವಸೂಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಏನು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಕ್ಲೇವು. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಲೆವಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೆವಿ ವಸೂಲಾಗುವ ಮೂಲತತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮದು ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಇರುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಡೆಪ್ ಇಯರ್ ಮಾತ್ರ.

Mr. CHAIRMAN.—Let him please resume his seat.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೊನೆಯ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—Then he may put a clear question.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೊನೆಯ ಮಾತು ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ಚೆಟ್ಟಿಯವರು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಭತ್ತ ಅಕ್ಕಿ ಮಂಗಳೂರು ಪಿರೈಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಪಿರೈಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲೆವಿ ಎತ್ತಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಶೇಖರಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ಪ್ರತಿ ದಿನ 15—20 ಲೋಡ್ ರಾರಿಗಳು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಧಾನ್ಯ ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದು ರಾಯಿಯಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದು ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತೀರಾ? ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದರೆ ಇದ್ದ ರಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮೊದಲನೇ ಮಾತು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಇದೆಯೇ, ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಅಂಥಲ್ಲ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು, ಅಲ್ಲರುವ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು

ರವಿ ಬರಬೇಕು, ಬೆಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ವಸೂಲ್‌ಗೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರರಿಗೆ ಸುಕ್ರೂಲ್ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸುಕ್ರೂಲ್ ಕಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಲಂಡ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನನಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪತ್ರ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೂಡ ಅವರನ್ನೂ ನೇಮಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

Mr. CHAIRMAN.—I won't allow any speech. The member must put a specific question.

Mr. AZEEZ SAIT.—Question forms part of the speech.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ (ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಅನೇಕ ರೈತರು ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮೂಟೆಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವುದು ಅದು ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬೆರೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಲ್ಲೂ ಎರಡು ಮೂಟೆ ಮೂರು ಮೂಟೆ ನಾಲ್ಕು ಮೂಟೆ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೆಪ್ಪು ಪಕ್ಷ 15 ಮೂಟೆ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಮೂಟೆಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆಯುವರೆ ಅವರಿಗೆ ರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಬೆರೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ರವಿ ಪದ್ಧತಿ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರಾ? ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕರಂಪ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಇದು ತಪ್ಪು ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಏನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಿ? ರಾಯಚೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ವಿವರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಾರ್ಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರೈತರಿಗೆ ಫಾರ್ಮ್ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಗೆ ವಿವರ ಕೊಡಬೇಕು? ಅವರು ಯಾವ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ರವಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಡಿಖ್ರಿನೇಷನ್ ಫಾರ್ಮ್ ಸರಕಾರವರೂ ಹೆಂಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್).—ರವಿ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಕರುಣೆ ಕೊಡದೆ ಯಾರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಬಹುದೋ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಿ.

ವಸೂಲುಮಾಡಿದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ 225 ಕ್ವಿಂಟರ್ ಗೋಡಿಕಾಳು ಜನರು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕರಾಣಿವಿಂದ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್, ಹುಮ್ಮಾಬಾದದಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಕಡೆಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಆಹಾರ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರು ರಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಾಣ ತೆತ್ತದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇಂಥ ದೃಷ್ಟಿ ಅಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಹಾರದ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನರೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಹೇಗೆ?

ಒಂದೊಬ್ಬರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದುದು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೂ ಲಾಗಿಿದೆ. ಇದಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನೂರಕ್ಕೆ 40 ಭಾಗವನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ವಾರಾಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಬಡುಗತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಿರಂಗ ಮಾರಾಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ರಾಂ ಅಥವಾ ಎರಡು ರಾಂ ಕಳೆತವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರು ಎಂದು ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚೌಕು ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೆರಡು ಉಪಹರಣ ಇನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯೂ ಅಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ಸಲಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಜನರೈಸ್ ವಾಸ್ತವ್ಯವು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇರವಳ್ಳಿ (ಮಂಗಳೂರು).—ಸಕರೆ ಹುಚಿಕೆ ಮಲ್ಲಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 500 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 50.75 ಗ್ರಾಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದೀತು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಡದ ಜನ ಹೆಚ್ಚು ಸಕರೆ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನವರ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರೂ ಉದ್ಯೋಗವಾಸ್ತವ್ಯವು ಮಾಡುವವರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—Is the Government aware that last year for inadequate payment of levy of 100 lbs. all those who have been prosecuted in Karwar Taluk are invariably Marathi and Konkani speaking people, and may I know whether anybody in the Cabinet have passed orders, either in writing or orally to the officers, that only such people should be prosecuted ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಷ್ಟ್ರವೇಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ಮೇರೆ, ಜಾತಿಯ ಮೇರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ.

Sri B. P. KADAM.—Will the hon'ble Minister enquire into the matter ?

Sri B. D. JATTI.—If the hon'ble Member pass on the information to me, I will enquire into it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗದೆ ಇರುವಂಥ ಸ್ವಾಹಿಮವಳಿವಾರಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹಿಮವಳಿವಾರಿಯ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇಲ್ಲ.

Sri TIRUMALADEVA RAYA (Gangavati).—Is the hon'ble Minister aware that due to breach of Tungabhadra Left Bank Canal though thousands of applications were given to the Tahsildar, not a single application was entertained and levy was collected ? In another instance, when a villager was bringing his produce from Gangavati, 50 per cent of his produce was taken away ; is it justifiable ?

**SRI B. D. JATTI.**—If the facts stated by the hon'ble Member are correct, it is not justifiable.

**SRI C. K. RAJAI AH SETTY.**—Government is dealing with foodgrains on 'no loss-no profit' basis. After verifying the actual figures, may I know whether Government has gained or lost something?

**SRI H. SIDDAVEERAPPA.**—The correct position is that the loss is borne by the growers!

**SRI B. D. JATTI.**—Sir, it is true that the Food Department is run on 'no profit-no loss' basis. But, as per the figures for 1965-66 and 1966-67, we have made slight profits; it is roughly Rs. 28 to Rs. 30 lakhs per year. This year, it is likely that we may lose, because we have purchased gram and gram dhal at a higher rate. Since the respective States and the Government of India removed the ban on movement, we are getting more gram and the prices have come down. But, on the whole, the intention of the Government is to run the department on 'no loss-no profit basis'.

**ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ರೈ (ಬಂಟ್ವಾಳ).**—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಏತಗಳ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್, ತೆಸ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವರೇ?

**ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.**—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

**ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.**—ಅಹಾರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಡಲೆಬೇಳೆ, ಕೊಗರಿ ಬೇಳೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುವುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಯನ್ನು 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡು 370-375 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದ್ದರಿಂದ ಏನು ನಷ್ಟ ಬಂತೋ ಅದನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಇದ್ದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಅಹಾರದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅಫೀಸಿನ ಎಚ್‌ಆರದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಬಜೆಟ್ ಅಡಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾದನ ಬಂದು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಮಳಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಅಪಾದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈವಾಗ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದೆ ಏನು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವೇನಾದರೂ ಆಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

**ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.**—ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಎರಡು ಜೋನ್ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಜೋನ್‌ನಲ್ಲಿ 145 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಇನ್ನೊಂದು ಜೋನ್‌ನಲ್ಲಿ 161 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇಂಚಿರಿಂ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ 161 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಬಂದೇ ರೇಟಿಗೆ ಅಂದರೆ 161 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡು 172 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಬಹುದು. ನಾವು 175 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಳಿಗೆ, ಅಫೀಸ್, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು.

11-00 A.M.

ಶ್ರೀ ಕೊಟ್ಟಬಸವಯ್ಯ ನೋಗಿ (ಹಡಗಲ).—ಪೊಕ್ಕೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಸೊಕ್ಕುಟಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಸೊಕ್ಕುಟ ಯಿಂದ 14-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರವೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಡಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಬಾವಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದೇನು? ಇದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಸೊಕ್ಕುಟ, ಜೋಳವನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿರುವ ದೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಒಂದು ಸೊಕ್ಕುಟವು ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸೊಕ್ಕುಟವು ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಹಣ ವಸೂಲಿಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5 ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5 ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಸಮಗ್ರ ರಾಜಧ್ವಂಜ ಎಲ್ಲರಿಗೂ 5 ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಅನಾವರತವ ಕಡೆ, ಕಷ್ಟವಿರುವ ಕಡೆ 5 ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಡುವ ವರ್ಷವು ಸಾಮಾನ್ಯವೇ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವಾಜೇಶ್ವರಿ (ನಾವಿ).—ಶ್ರೀಧರನಾಥನಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಮಾರುವ ದರಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ, ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಫಸ್ಟ್ ಜಬ್, ಡಿಸ್ಕಂ ಮತ್ತು ಹೆವಿ ಕೆಡ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ವಕ್ರಂತನವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದೆಯಾದುದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಲೆವಿ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೈರಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೇ ರಾಜ ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ ಉಳಿದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚನೆಯಾದ ವುರಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ನೋಡಿ ಸರ್ಕಲ್ ಇದೇ ಸೇಕಡ 15 ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆಗೆ ಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವವಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ? ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಪಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸೊಕ್ಕುಟಗಳು ಯಾವ ದೂರಿಗೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಆದರಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ವಹಿರಾಗುವುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ವಿನಾಯಿತ್ತಿಯು ಲೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಅಥವಾ ನಾನ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಎಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಬಟ್ಟೆ ಉಳಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಲೆವಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಗ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ವೆತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡುಪೇಟೆ).—ಸೊಕ್ಕುಟವು ಲೆವಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ 4 ರಿಂದ 8 ಕೇಡಿಗಳವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಂಜನಗೂರು ಸೊಕ್ಕುಟಗೆ ಕೋಡ ವರ್ಷ 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಶಿ ಬಂದಿದೆ,

ಇದು ರೈತರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಬೋನಸ್ ರೂಪವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಹೀಗೆ ರಾಧ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು, ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅವರು ನನಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಕ್ಷಿಂಟಾಲಿಗೆ 4 ರಿಂದ 8 ಕೇಜಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಕಂಡಗೋಳ).—ಎಸೆನ್ಷಿಯಲ್ ಕಮಾಡಿಸ್‌ಟ್ರೀಸ್, ಬೇಬಿ ಫುಡ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಗೌರವಾಂತರಗಳಿಗೆ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಹೇಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಾಂ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸಿವಿಲ್ ಸಪ್ಲೈಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ವರ್ಷ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಬೆರೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಬೆರೆಸಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೆರೆಸುವವರು ಯಾರು? ಸರಕಾರದವರು ಬೆರೆಸುವರೇ ಅಥವಾ ಅಂಗಡಿಯವರು ಬೆರೆಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಎರಡನೆಯದು ಈ ಲೇಪನ್ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಾರ ಅರ್ಧ ಕೋಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ವಾರ ಪೂರ್ಣ ಕೋಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಿಜ? ಮೂರನೆಯದು ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಈಗ ಲಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಡಲು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ನ್ಯಾಯಬೆರೆಯ, ನ್ಯಾಯಬೆರೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಕಾರದವರೇ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಲಕ್ಕಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 3 ಕೇಜಿ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕಿ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಾಡದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈಗ 3 ಕೇಜಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ 2 ಕೇಜಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಈ ರೀತಿ ನೋಡಿ ಉಳಿತಾಯವಾದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಲೇನ್ ಮಂತ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಬೆರೆಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದ ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು, ಅನ್ಯಾಯ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 300 ಅಂಗಡಿಗಳ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಬಂದು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಲಗ್ನ ಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಮಾಡಿಸಿ ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಬದಲ...

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬಡವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿತೆ. ನ್ಯಾಯ ಬೆರೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

**ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.**—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು 3 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು, ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು, ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹಟಮಾಡಬೇಡಿ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

**ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.**—ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

**ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.**—ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಾರ್ಡ್‌ವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಡಿಪೋ ತೆಗೆಯುತ್ತೀರಾ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಹಟ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಹಟ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಪಾರ್ಥವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

**Mr. CHAIRMAN.**—Let him please resume his seat.

**ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.**—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

**Mr. CHAIRMAN.**—The Hon'ble Minister need not reply.

**ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.**—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 2ಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆಲಸ್ಯವಲ್ಲ ಎದ್ದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ 3ರಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ದಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂ ನಾಟ್ ರಿಪ್ಲೈ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಬರ್ಡ್ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರು, ಹಾಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಆ ರೀತಿ ದಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂ ನಾಟ್ ರಿಪ್ಲೈ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಹದವಾದ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಿನಿಸ್ಟರಿಂದ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಲೋಕ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ದಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಎಂ ನಾಟ್ ರಿಪ್ಲೈ ಅಂತ ತಾವು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡದೇ ಸಚಿವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

**Mr. CHAIRMAN.**—Hon'ble Member Mr. Bangarappa has raised a point of order. The question was that the Hon'ble Member Mr. Vatal Nagaraj asked a few questions. They were replied. The Chair came to know that the questions were being again repeated.

**ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.**—ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇಷ್ಟೆ; ತಾವು ಹಟ ಮಾಡಬೇಡಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ತೃಪ್ತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಲೋಕ ಬಂದಿದೆ.

**Mr. CHAIRMAN.**—The ruling of the Chair has got to be obeyed.

**Sri AZIZ SAIT.**—I rise to a point of order. The point of order is this: I do not want to bring any insinuation against the Chair. I feel sorry that the Chair while giving the ruling has not allowed any member to substantiate the point of order raised by Mr. Bangarappa. I do not want to question your ruling. I want your goodself to kindly recollect from the records available that the Chair allowed the Hon'ble Member to

put the question and the Minister replied but he replied only to two questions and when he got up to reply the third question, the Hon'ble Chair did not permit the Minister to answer. Is it correct? When the Chair permitted the Member to put the question, how far the Chair is right in calling upon the Minister not to reply? So long as he is an elected member, he has every right to put question and elicit replies from the Minister and it is the bounden duty of the Minister to reply to the questions raised by the Member when the Member is allowed to put the questions.

Mr. CHAIRMAN.—The Chair has already given the ruling on this subject. There is no force in the point of order.

Sri D. M. SIDDIAH (Beligere).—I move for closure.

Mr. CHAIRMAN.—Now there is motion for closure. I will put it to the House.

Sri S. SIVAPPA.—The Hon'ble Speaker was pleased to call upon Mr. Sastry to put question. In the meanwhile the Hon'ble Member from the other side wants to obstruct the Speaker's ruling. Is it allowed? Can you uphold the Member?

Mr. CHAIRMAN.—That is the motion made by him.

Sri S. SIVAPPA.—Moving of closure motion is irregular. The Member should be told so.

Mr. CHAIRMAN.—Mr. Sastry will put the last question.

Sri M. NAGAPPA.—I rise to a point of order, Sir. Just now Mr. Vatal Nagagraj has put three or four questions and those questions were allowed by the Chair. During answer, the Hon'ble Minister omitted to furnish answer to one of those questions. Has not the Hon'ble Member the right to press his question again for answer? I submit that in this particular case, the Chair cannot exercise the residuary power and rule out the question as a mere repetition.

Mr. CHAIRMAN.—The ruling is already given. There cannot be a point of order on the ruling of the Chair.

Sri M. NAGAPPA.—The Chair cannot behave in an arbitrary manner. There are rules.

*(Interruptions by a number of Hon'ble Members)*

Mr. CHAIRMAN.—I will put the Demands viz first Demand No. 15 (26) Miscellaneous Departments to the vote of the House. The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 2,22,25,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Miscellaneous Departments’.”

*The motion was adopted.*

(MR. CHAIRMAN)

Now next Demand No. 53 (124) capital outlay on schemes of Government Trading.

The Question is :

“ That a sum not exceeding Rs. 29,92,03,200 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Capital Outlay on Schemes of Government Trading’.”

*The motion was adopted.*

Mr. CHAIRMAN.—The demands are granted. Now the House will adjourn for half an hour and meet at 11.55 A.M.

*The House rose at Twenty-five Minutes past Eleven of the Clock to re-assemble at Fifty-five Minutes past Eleven of the Clock.*

*The House re-assembled at Fifty-five Minutes past Eleven of the Clock.*

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

### Members' Representations

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪುಡ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The demand has already been passed by the House. We must take the next Demand.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

Sri D. M. SIDDIAH.—On a point of order, Sir. The Demand relating to the Miscellaneous, Food and Civil Supplies has already been passed and as per programme, the Chair has to call the Minister for Co-operation to move his demand.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I uphold the point of order. The next demand may be moved.

**SRI DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.**—The Hon'ble Member Sri D. M. Siddiah had moved for closure of the debate and it was at that stage the debate was proceeding. My submission is that there must be a motion for closure and since there was no such motion moved by the Hon'ble Member Sri D. M. Siddiah for closure of the debate, there was no closure at all. In view of the fact that the Hon'ble Chair had permitted the Hon'ble Member Mr. Sastry to put his question and since he had not yet put the question and elicited the answer, my submission is that the debate has not yet concluded, and there was no question of putting the Demand to the vote. My point is that there was no closure and the debate is deemed to continue and Mr. Sastry may be permitted to put the question which the Chair had permitted.

† **Sri B. P. GANGADHAR.**—Sir, under rule 291 :

“When for the purpose of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker.”

The residuary powers of the Speaker are contained in Rule 325 which reads as follows ;

“All matters not specifically provided for in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may from time to time direct.”

If there is any matter actually not provided for, then the Speaker may invoke the residuary power. When there is a specific rule, namely Rule 291, when a question is permitted by the Chair to be put by Mr. C. M. S. Sastry—not once, but two or three times, before that question was put and answer was elicited, whether it is within the competence of another Hon'ble Member to move for closure and whether it is within the competence of the Speaker to ignore his own previous consent and concede to the closure motion. I want to see that the prestige of the Speaker is safeguarded. When the Speaker says something and gives his permission for putting a question, that question must be put and the Hon'ble Member must be permitted to exercise his right to get an answer from the Minister. But even before that question is put, whether it is within the competence of the Speaker to close the debate and say that the question previously permitted will not be allowed to be put. That is point No. 1.

12-00 Noon

Point No. 2 is, when once the Speaker has already called upon the member, should he not be allowed to put the question? He should be allowed to put the question. In fact, in the confusion that was created, when he was trying to put the question, none of us heard the closure

(SRI B. P. GANGADHAR)

motion or the Speaker's ruling on the closure motion and his putting it to vote. We did not know anything about it. It should not have been done like that. There was a lot of confusion. In that confusion if the Speaker had said that it is passed even though it was not audible to the members, it cannot be said that it was properly done because it was not a congenial atmosphere. In such an atmosphere it cannot be said that democracy prevails here. If such things are allowed, I think democracy cannot be said to have been functioning in this House. As the custodian of the rights and privileges of this House you must have to keep the high traditions of this House. When once the Speaker has asked the member to put his question, he must allow him to put the question and elicit answer to it in keeping with the high tradition of this House.

† SRI M. NAGAPPA.—I wish to submit one point. The point of order raised by Sri Siddaiah is not maintainable in view of the fact that a closure motion has to be moved as per the rules of procedure. If you turn to rule 299 (1) the word used there is 'motion'. I know that no motion is moved. So I want the decision given by the Chair should be revised by the Deputy Speaker. I submit that so many bad precedents have been created on the floor of this House. Such bad precedents should not be there on record. I submit that they should be revised properly. As per rule 299 a motion has to be moved. What a motion is has not been mentioned in rule 299. How a motion should be has been laid down in rule 147 and it says that notice of the motion given in writing addressed to the Secretary and then it must satisfy all the conditions laid down in rule 148. Unless that is done, the question of moving the closure motion does not arise. Therefore the hon'ble Deputy Speaker will be pleased to see that there is no closure motion and the debate is still on.

Then I would like to add one additional point to the submission made by my friend Sri Gangadhar. As has been said rule 291 has given a right to ask questions or explanations to the Minister. The rule says :

"When for the purposes of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker."

The wording used is "through the Speaker". So the hon'ble member Sri Vatal Nagaraj has put 4 questions and it is on record. Out of these 4 questions, 3 questions have been answered and one was to be yet answered. Even the Minister conceded that he was about to answer that question, but the Chairman said that the Minister should not answer. That is why I say that it is an arbitrary decision that has been given. Rule 291 gives permission for questions to be put and the

Chairman has got residuary powers to regulate them and that has been laid down under rule 325 :

"All matters not specifically provided for in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may from time to time direct."

Though there are no regular rules for the purpose, the Speaker has got every right to lay down his own procedure. When there is a specific rule 291 and when the Speaker has admitted the questions put by the hon'ble member, can he exercise the power under rule 325 and say that answer should not be given? So I submit that this ruling has to be revised because otherwise it would create a very bad precedent for the future. I make this submission with certain authority, namely "Practice and Procedure in Parliament" by M. N. Kaul, page 91, where it is said that such matters can be revised by the Speaker :

"If a member desires to make a submission to the Speaker on the floor of the House regarding a ruling, the Speaker may permit the member to do so after satisfying himself that it does not unduly interfere with the proceedings of the House. The member making such submission cannot criticise the decision, but can seek elucidation on the point and request the Chair to consider the ruling in the light of the facts submitted by him."

So I submit that the ruling that has been given by the previous Speaker may kindly be reconsidered and a definite ruling may be given which may guide us in the future as a healthy precedent on the floor of the House.

Sri D. M. SIDDIAH.—I oppose the point of order raised by Sri Gangadhar and wish to substantiate the ruling of the Speaker on the closure motion. Both Sri Gangadhar and Sri Mallappa who supported the point of order quoted rule 291 to say that hon'ble member has got a right to put questions, but both of them failed to quote the provisions of 292. Rule 292 says :

"The Speaker, after having called the attention of the Assembly to the conduct of a member who persists in irrelevance or in tedious repetition either of his own arguments or of the arguments used by other members in debate, may direct him to discontinue his speech."

What the previous Speaker said was that repetition of the question need not be allowed and on that ground he did not allow the member to put the question. So the Speaker was within his right under rule 292 in not allowing the member to put the question. Further on a closure motion moved by me the motion was put to vote and the demand was passed. I do not understand what relevancy is there for the hon'ble members Sri Gangadhar and Sri Nagappa to raise the question now when the demand is already passed. So I request the Chair to take up the next demand.

**Sri B. P. GANGADHAR.**—This is a point of law and cannot be so easily overlooked. It is clear that under rule 291 I can put the question “through the Speaker”. Of course, the name of Sri Sastry was called 3 or 4 times.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—The member has already substantiated the point. There is a limit to all these things.

**Sri B. P. GANGADHAR.**—Under rule 291 I have every right to ask my question “through the Speaker”. Likewise Sri Sastry was called and he was about to put his question “through the Speaker”. But abruptly closure was moved and it was put to vote immediately. Can it be said that it was within the four corners of the rules to move such a closure motion at that stage? When you specifically call a member to put a question, that question must be put and an answer must be given. The concerned Minister can plead his ignorance or inability to give answer or he may take some time to answer. When once the Speaker has permitted a question to be put, it must be answered.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—Under what rule?

**Sri B. P. GANGADHAR.**—Under Rule 291. I shall read it:

“When for the purposes of explanation during discussion or for any other sufficient reason, any member has occasion to ask a question of another member on any matter then under the consideration of the Assembly, he shall ask the question through the Speaker.”

If you have already made up your mind to say that there is no point of order, it may be of no use to explain our stand point.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—The hon’ble Member should not anticipate and make comments.

**Sri B. P. GANGADHAR.**—I am trying to persuade you.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—I have heard the hon’ble member enough.

**Sri B. P. GANGADHAR.**—In order that you may come to a correct conclusion, I am explaining the point. His name was called. He was allowed to put the question. When once the Chair permits a member to put a question, the Member has the right to elucidate the answer to his question; that has not been done. When once a Member has been called to put the question, he cannot be asked to sit down and some other business resumed; when that Member comes forward to put his question, how could he be ignored and some other business taken? When once a member has been called to ask a question, he must be allowed to put it.

†**Sri M. NAGAPPA.**—I am speaking on a new point. My learned friend has cited Rule 292. I will read it and show that that Rule is not applicable in the present case.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—Again the hon'ble member is reopening the issue and repeating the same thing. He wants to have a second chance.

**Sri M. NAGAPPA.**—Because a new point has been raised, I want to enlighten the House. Rule 292 reads thus:

“The Speaker, after having called the attention of the Assembly to the conduct of a member who persists in irrelevance or in tedious repetition either of his own arguments or of the arguments used by other members in debate, may direct him to discontinue his speech.”

If Mr. Nagaraj was found putting the same question again and again, definitely he could be debarred from asking that question. In fact, he asked four questions and they have been allowed under Rule 291. They have been admitted and even the Minister was allowed to answer; the Minister was insisted upon to answer the remaining question. Rule 292 won't come for consideration in this case. On the contrary, the question of the Member put with the permission of the Chair, remains unanswered in violation of Rule 291. I submit that Rule 292 is not applicable to this particular case. So, I request the Deputy Speaker to give a considered ruling after revising the ruling given by the Chairman in the Chair.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—I will give a ruling.

**Sri S. BANGARAPPA.**—I want to add something.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—I have heard three Members in full. I will give a ruling. If the Members continue interruption like this, it is very difficult to carry on business. There are important demands.

†**Sri DIGAMBARA RAO B. KALMANKAR.**—If a closure motion has to be made, it has to be done under Rule 299. The Member making it has to give notice. There is no closure motion at all before the House. And on that particular motion which is defective, the Chair took a decision to close that debate. The Member who had been allowed to put the question, was subsequently not allowed. If there is no specific provision in the Rules of Procedure to revise an order that is already passed, there is the residuary power which is vested in the House. Under that residuary power, that particular order that was given by the Chair, being improper and not in order, requires to be revised. Since the Motion made by Mr. Siddiah is also not regular and is wrong, all the subsequent proceedings are all irregular and are not binding. A stage had been reached when the question had to be put and answered and at that stage a closure was applied. Mr. Shastri was allowed to put his question. So, only after he puts question and answer is given to it, further proceedings can take place.

**Sri S. BANGARAPPA.**—I have an aspect to put forward. The Chair may kindly consider this aspect.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I do not want to hear any other Member. If there is any point of order, please tell me under which rule the member raises the point.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ಸದನದ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಕೋಠಾವಳಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರೇ ಏನು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದನ್ನು ಈಗ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ 2 ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕರಣಗಳನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಅಸೆಂಬಲಿಂಗ್‌ಗಳು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಈಗ ಆ ಶ್ರೀ ಕೋಠಾವಳಿಯವರು ಏನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಹೈಲಿ ಇರ್ರಿಗ್ಯುಲರ್ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದೇ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಾಗಲೇ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಂತೆ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದು ಎರಡೇ ಕಾರಣ. ಇದೇ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದುನಿಂತರು ಆಗ ಶ್ರೀ ಕೋಠಾವಳಿಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ರೂಲ್ 299 ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೂಲನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೋಠಾವಳಿಯವರು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ತಾವು ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪೀಠದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಅವರು ಈ ರೂಲ್ 299ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ರೂಲನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಹೈಲಿ ಇರ್ರಿಗ್ಯುಲರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಕ್ಯೋಜರ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ಯೋಜರ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಠಾವಳಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆರ ಕೊಡಬೇಕು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಠಾವಳಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

(ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದುನಿಂತರು)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, we take strong exception for the language used. You have been saying that we are wasting the time of the House.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—The member has been given chance several times. Under rule 164 I will apply guillotine and put it to the vote of the House.

**Sri B. P. GANGADHAR.**—You can do whatever you like. But please do not say such things. You must withdraw it. I am sorry.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—Order, Order. The members should not.....

**Sri B. P. GANGADHAR.**—The language used must be courteous. I request you not to pass such remarks. We have been making submissions. Have we come here to waste the time of the House? Not at all.

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—Any further remarks of the member need not be taken down.

\* \* \* \*

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—The member must understand his limitations and also adhere to rules. If the member is called upon to speak he can speak. Otherwise if he goes on speaking it serves no purpose. The member should not cast aspersions against the Chair.

**Sri B. P. GANGADHAR.**—Similarly you should not cast aspersion against the members.

\* \* \* \*

**Mr. DEPUTY SPEAKER.**—Let nothing be taken down.

**ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಠ್.**—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಹಳ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

**ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.**—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ.

**ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಠ್.**—ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಂದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ನಬ್ಬಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

**ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.**—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಯಾರು ?

**ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಠ್.**—ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೂಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮರಣ್ಯದೆಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನ ಏನಿದೆ ಅದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ್ದು. ಅದು ಇಂಥಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ನೂರೇಬಾರ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ತಾವೇನೋ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರಬಹುದು.

\* \* \* \*

**ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.**—ಏನೂ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬಾರದು.

\*\*\* Matter not recorded as ordered by the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ್ಯೆ ಕ್ಲೋಜರ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದಮೇರೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಏರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ. ಇದುವರಗೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥಾ ಅವಕಾಶ ಬಂದಾಗ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಸಾಕುಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಚರ್ಚೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

12-30 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ತರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತುಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವಂತೆ ಇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹುಕ್ಕುಬಾಧತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆವಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಕುಂದು ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ಮನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖಾ ಸಚಿವರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅವರು ಅವರ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಗಿಂತ ಹೊಡೆವರೆನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಅವರು ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿರಿಯದು. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮಗೆ ಏಷ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರಿಗೂ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಮುಂದೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶದವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬದಲು ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕರಾಪವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನುಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅದು ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸರಳಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ ರೀತಿ ಮನಸ್ಸು ಹಿಂದಿರುಗು ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿವಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಪವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತು

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನು ಕಾರಣವೋ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಅ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತುಂಬಾ ಗರಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತುಂಬಾ ಗದ್ದಲ ಮಾಡುವ ಜನ, ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೆಲವನ್ನೂ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೊಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಕ್ಕೋತ್ತರವನ್ನು ಈ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಏತೋ ಅಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ತ ಸೊಸೆಯ ಜಗಳದಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಆಗಿ. ಈ ಸಭೆಯ ಸಹವಾಸ ಬೇಕೆಯ ಸಹವಾಸ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ಗೌರವ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವುಗಳು ಗರಾಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವಾಗಲೇ ದರೋತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬೇರೆ ರಕ್ತ ಇರುವವರು, ತುಂಬಾ ಮತ್ತು ನವ ಚೈತನ್ಯ ಇರುವವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷಣದಿಂದಲೇ ಇವರುಗಳ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಆಗೌರವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "I am sorry" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಡೆವ್ಲಾಂಡನ್ನು ಮುಂಡಿಸಲು ಗೇಟ್ ವಾನ್ ನಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ಮೇಲಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆ ದಿವಸ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನನ ಬಾಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ದಿವಸ ಪ್ರಿವೀರೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಮೂಡಿಸಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಅಗೌರವವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧ ಎರತ್ತನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ನೂರಾರು ಪಟ್ಟು ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಇಂಟಿಗ್ರಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಬರೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "Making a mountain out of a mole hill" ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ನನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ನಾನು ಅಗೌರವ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧ ಎರತ್ತನವರು ಡ್ಯೂಯರ್ ಪರ್ಟಿನಾಲಿಟಿ ಎಂದು ಏನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಅದರಂತೆ ನಾನು ಏನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಬಾಕಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಖರ್.—ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will give my ruling the next day.

### Demands Nos. 21, 23 and 25.

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development and Co-operation).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move the following demands :

"That a sum not exceeding Rs. 69,00,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Rural Development.'"

(Sri P. M. NADGOUDA)

"That a sum not exceeding Rs. 2,10,83,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Co-operation'."

"That a sum not exceeding Rs. 3,65,79,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works'."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 69,00,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Rural development'."

The other Demands, namely, 23 and 25 are also before the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಎಂದೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಸುಮಾರು 6,45,62,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಬಾರಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಭಾರಿಯಾಗಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕದೇ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಒಂದು ಸರಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೂ ಸರಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸೇವೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ "ತೆರಿಗಿಂತ ಪೇಟಾ ಭಾರ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು "ಹೊಟ್ಟೆಗೇ ಕಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಹೂ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇರಾಬೆಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬೆಲೆಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಂತಹ ಇರಾಬೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಇರಾಬೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಿನವರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಹಣಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಇರಾಬೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಬಿಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇದರಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧೀಕರಿಸಬಹುದು. ಇಂದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ "ತೆರಿಗಿಂತ ಪೇಟಾ ಭಾರ" ಎನ್ನುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಇಂತಹ ಇರಾಬೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಿದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆರೆದು ಅದನ್ನು

ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಳೆದ ಸಾರಿಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

‘ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭೇರೋ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಶಾಭಾಸುಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.’

ಈ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದ ಸಾರಿಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಪುನಃ ನಾನು ಇಲ್ಲ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಲ್ಲದೇ ಇರುವವರ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಗೆ ಹೊ ಎಂಬಂತೆ ಇರಲಾಗಿದೆ. Co-operatives have become grazing grounds for unscrupulous co-operators. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಶಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎರಡು ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅರಕಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಟಿ. ಎ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಂಘ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂಘ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಂಘ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಸಲ ಅಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋನಾರಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಅನಂತರ ನಾನೇ ಸುಮಾರು 13 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ 20-9-67 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬಂತು. ತದನಂತರ 24-1-68 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಮಿಸರಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮುಗಿದು ಪೈಸರ್ ಆಗಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು : Action is being taken to supersede the committee, ಎಂದು ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಎಕ್ಸಾಂಪಲ್ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅರಕಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಸ್ವಾಕು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಕು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಒಂದೇ ದಿನ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ದಿವಸ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಸ್ವಾಕು ಮಾಡಿದ್ದ ಭತ್ತವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಟಿ ಬಿ ಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಮಾರನೇ ದಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗೋ ಡೌನ್ ತನಿಖೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ ಅರಕಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾಕು ಮಾಡಿದ್ದ ಭತ್ತ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಪುನಃ ರಾತ್ರಿ ರಾತ್ರಿ ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರುವ ಗೋಡೌನ್‌ಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರೆಡಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇದರ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನೇ ಆ ನಂತರ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ What is this nonsense? You visit both the places on the same day. ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಬಂದು ಇವೆರಡು ಗೋಡೌನ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಒಂದು ಗೋಡೌನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭತ್ತ ಇತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಗೋಡೌನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಬಾಲಿ ಗೋಡೌನ್ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿನ ಕಮಿಷಿ ಮ್ಯಾನೇಜು ಮೆಂಟನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು 24-1-1968 ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಧಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತದನಂತರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಕ್ತರ ಪ್ರಭಾವ ತಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಭಕ್ತರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬೆಲೆಯಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ರಾಮನಗರದ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜುಗೌಡ)

ಯಲ್ಲೆಯೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಆಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಂ. ಸಿ. ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸ್ಥಗಿತ ಮಾಡಿರುವ ರೇಷುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರೇಷುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ರಾ. ರೀತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದವ ರಿಗೆ ವ್ಯಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತಾದಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೀಗೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆರೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ತಕ್ಕ ಎಂದರೆ:

Co-operatives are formed by people who are interested in a common objective to promote the interests of the common man without being exploited by middlemen and to get maximum benefit at minimum cost.

ಇದೊ. ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೀರ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರಿಂದ ಆಗುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದು ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರಕಾರದವರೇ ಸಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸರಕಾರವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಟ್ರೋಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಮೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿಮಾನಿರೈತನೇ, ಕಾಮನ್ ವ್ಯಾನನನ್ನು ವಿತರ ವ್ಯಾನಗಳವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದೊಂದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. They are simply officialising everything. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಮನ್ ವ್ಯಾನನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನ ಬಿಡವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ. ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ಮೂರು ರೀತಿಯಾದ ಸಿವಿಲ್‌ಗೆವೆ, ಮೊದಲು ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಎಲ್ಲ ದಿಷ್ಟಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಅನಂತರ ಪ್ರಮುಖ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ನವರು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರ ಬಡ್ಡಿ ದರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಆರರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡಾ 9 ರಿಂದ ಒಂಬತ್ತರವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರವಂತೆ ಕೊಡುತ್ತದ್ದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರಂತೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡಾ 7½ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರಪಾಯಿಗಳು ಪೇರಿಗೆ ಕೊಡಿದರೆ ಉಳಿಕೆಯಾದ 91 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇ ಶೇಕಡಾ ಏಳುಪದರವಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಶೇಕಡಾ ಎಂಟರವರೆಗೂ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಬರುತ್ತದೆ. ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೇನೋ ರೈತರಿಗೆ

ಆನುಕೂಲವಾಗಲ ಎಂದು ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ವರೆಯಂತೆ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಡ್ಡಿದರ ಎಲ್ಲ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಡುವ ದರಕ್ಕಿಂತ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ರೇಟು ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ಬಾಸಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡ 9 ರಂತೆ ರೇಟು ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಡ್ಡಿದರ ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಂದು ಸಮೂಹವೇ ದಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 68 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎನ್ನುವ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಸ್ಟೋರ್ ಮನುಷ್ಯರ ಸೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರ್ ಗಳು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ The storage, distribution, supply and control things like Sugar and other things. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಆರೆಲ್ಲಾ Incompetency, corruption, forgery and other offences which are punishable under the Indian Penal Code ಇದು ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಿವಾರ್ಷಿ ಮೆಂಟು ಇದೆ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ವೆನ್ಕ್ಟುರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಇದ್ದರೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆ ಟೋಪಿಗಳವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತಹ ಬೆಳೆ ಟೋಪಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಳೆ ಟೋಪಿಯವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತಹ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ರವರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಕೈಬಿಡುವುದು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲಿಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನ್ ಕೋಡ್ ಪ್ರೊವಿಡನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕರ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಳಗವ ಹುಳುಕನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ವಸಾಹತು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಜನ ತೆಗೆ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮೊದಲು ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೋಕರ್ ಮನಿ ರಿಂದಲೂ ಇವರ ಕೊರೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಗುಡ್ ವಿಲಿಂಗ್ಡ್ ಸಿಗತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲ ರೈತರ ಕೈ ತಪ್ಪಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ತಪ್ಪಿತುನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ರಡನಾತ್ಯಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋ ಅಪರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಗುಡ್ ವಿಲಿಂಗ್ಡ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆ ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ನಮಗೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಮನುಷ್ಯಯನ್ನು ಮೊದಲು ಅಣಕಿಸಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅಡಮ್ಪುಡಾಗುತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದರ ಜನತೆಗೆ ಸುಂದಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ 68 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

"It will save many crores of rupees to the Government also. It will help to create individual self-confidence. Let them function on a competitive basis."

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ವಾರಂಟರ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಗಳು ಆಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪೈಜೇಷನ್ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸೆಲ್ಯ ರಿಸೆಕ್ಟ ಸೆಲ್ಯ ಕಾನುನುಬದ್ಧ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನುನುಬದ್ಧತೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಒಂದು ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದೂ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇರತಕ್ಕವರು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಯ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ರಾಯರುಗಳು ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಅಂದರೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವವರು ರಾಜಕೀಯ ಪುಠರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಸರಕಾರ ದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಬ್‌ಸೀಡೀ ಮೆಂಟಿನನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ ತಂದು ಅದನ್ನು ತಾವೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಬ್‌ಸೀಡೀ ಮತ್ತು ಮೆಂಟಿನನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ನೀಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಿಸ ಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಶವಾಗು ತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಹಣವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ದುರುಂತ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಬಡ್ತಿ ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದೊಂದು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ನಂದಾಜೀಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದಿನ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನೂರಾರು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ನಷ್ಟವು ಬಡ ಬೋರ್ಡ್ ಗೌಡನ ತರೆಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಪುನಃ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1950-51 ನೇ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ 238 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ; 1965-66ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 3556 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ 2080 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಈಗ ಅದು 9763 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು 15 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು 4.7 ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೆಟ್ಟಾಯಿಗಿ ಬರ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗ ಬೇಕಾ ದುದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಟಾಪ್ ಹೇವಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾದುದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಅಲ್ಲಿ 15 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ 4 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ನಾಚಿಕೆ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದು. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಸಿ ಮಾಡಬಾರದು. ತೆರಿಗೆತ ಪೇಟದ ಭಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಆಗ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಫ್.ಐ.ಎಸ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೆಚ್ಚ 1,80,62,000 ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಥವಾ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುತ್ತದೆ ? ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಉಪವಾಸ ಇರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಳ ಪಡೆದು ಜೋಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎಫ್.ಐ.ಎಸ್.ನ್ನು ಮೊದಲು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಫ್.ಐ.ಎಸ್.ನ್ನು ಅಬಾಲಪ್ಷಮಾದಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡು ತ್ತೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಲ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಕೆಟ್ ರೆಸ್ಕೆ ಟ್ರಾವೆಲರ್ಸ್ ತರಹ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಜುರಾಯಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದವರು ಐದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಎಂಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೀ-ಎರೆಕ್ಟ್

ಮಾಡ್ಲಿ. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು ಇದೊಂದು ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಇದು ಹಗಲು ದರೋಡೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಳಿಸುವುದಾದರೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

1-00 P.M.

ನಾವು ದೂರುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಹು ಭಾಗದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮುಂದೆ ಬರುವ ರೋಕರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಸದೆ ಹಿಂದೆ ಚುನಾಯಿತರಾದವರನ್ನೇ ಎಂಬು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಬಿಹಳ ಬೇಸತ್ತಿದೆ. ಮರು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆ ಜನ ಹೊಡೆಸಿಯಾರು. ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ನಡೆಸದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಅಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಹರಲ್ಲದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಇನ್ನು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ (ಹಡಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸಹಕಾರ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯಿತಿರಾಜ್ಯ ಈ ಮೂರು ಖಾತೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ರಕ್ಷಣಾಳಗಳಂತೆ ಇವೆ, ಶಾಸನಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಈ ಮಹತ್ವದವಾದ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾಡಗೌಡರು ಅಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂಥ ಸರಳ ಜೀವಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಚಿವರಿರುವುದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಎನ್ನತಕ್ಕುದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಜನಜೀವನದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಾಪನೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಕರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಲೀ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತರು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರಂಗ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಾಪನೆಯಾಗಿ ಅವರವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿಕರವಾಗಿ, ಪ್ರಬುದ್ಧ ಮಾನವಾಗಿ, ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಭದ್ರವಾದ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ, ಭವ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬನಯ್ಯ ಸೋಗಿ)

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬಹುದಾದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಏಪ್ರಿಲಿ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 14,871 ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದು ಇಂದು 19,502 ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ; ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 24 ಲಕ್ಷದಷ್ಟಿದ್ದು ಈವರೆಗೆ 36-38 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯತ್ವ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ 102 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 220 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಸ್ಮಾರುವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ಭದ್ರವಾಗಿ, ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ 1961 ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈಗ ಅದರ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಎಂದರೆ 20 ಕೋಟಿ ಮುರಗೂ ಏರಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಸಬಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಹಕಾರ ರಂಗ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಘಾತಯನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮುಂಚೆ ಬೀರಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿದ್ದ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗ ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯನ್ನು ಸರ್ವ ಸಮಾನ ಜನತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸವಾಗಿ ಎನೇನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಉಪಯೋಗ ಜೊತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಅಕಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಂದರೆ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ರೀ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಕಂತಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡದಂಡೆ ನ್ನಾಡೆ, ಬಲದಂಡೆ ನಾರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ, ರೈತ ಮೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್‌ಹೌಸ್ ಅಂಡ್ ಏರಿಯಾ ಅಂಡ್ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ, ಕಾಯಿಪಕ್ವೆ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ, ಜನರಿಗೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸಹಕಾರಕ್ಷೇತ್ರ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅದಾಯವನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಮಹತ್ವ ರವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಖಾತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿರಬಹುದು. ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಇರತಕ್ಕದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಹುತಃ ದೇವ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಎನಗೆ ದತ್ತವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲ. ಇಂತುವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನವನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲ ಇಂತುವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸೇವೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇವಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಯೋಜನೆಯ ಸರಕಾರವೇ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ಪಾತ್ರವಿರುವ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಜನರ ತಪ್ಪೇ ಹೊರತು ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದ ಘಾತಕ್ಕೇ ಸರಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ತನ್ನ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೋಪದೋಷವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧುರೀಣರು ಅವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಘಾಗಿಯವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನೂಕರಿಸಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗೀತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿವೆ, ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸೆಂಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಚಾರ ತರುತ್ತೇನೆ. ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಎನ್. ಎನ್. ಎನ್. ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸ್ಕೀಂ ಇತ್ತು. ಈಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎನ್. ಎನ್. ಎನ್. ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದುವ ಪನ್ನೋ ಕೊಡುವುದರೋ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿರುವುದೋ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ಕೆಲಸ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಾವಿಗಳ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಪುನಃ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅದು ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಹೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಎಳೆಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಅವನ ಶಕ್ತಿ ಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೊಕ್ಕು ವರೋಪಾಸನಾ ಜಾರ್ಜರ್. ಬಿಳಿಯು ಟೋಪಿಯನ್ನು ಹಾಕುವವರು ಎರಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಕಿ ಪೆಟ್ಟದವರು ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ದೋರಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸೆಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಸರಕಾರದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಘಾತುತ್ವದ್ದೇ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಅನೇಕ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಬಿಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಲೇಶ್ವರ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬುದಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 14-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹದಗಲ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದಲೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿಕೆ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಕೂಡ ನಿಧಾನವಾಗಬಾರದು. ಈ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಲೇವಿ ಜೋಳವನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಹಕಾರಿ ರಂಗವದು ಬೊಡ್ಡವರ ಜಾತಿ,

ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಹಣವು ಅಕ್ಷಯದ ಪಾತ್ರೆ

ಸಣ್ಣವರು ಒಡಾಡಿ ಮಾಡಿದರು ಯಾತ್ರೆ

ಸಿಗಲಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಜಡಿ ಗೂ ಮಾತೆ

ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಡೆವಳಿಕೆ ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಲು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಯ್ಯ ನೋಗಿ)

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎನ್ ಇ ಎಸ್ ಹೋಟೆಲಿನಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಎನ್ ಇ ಎಸ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಿದ್ದೆ. ಎನ್ ಇ ಎಸ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕ್ಯೂಡೀಕರಿಸಿ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್.ಗೆ ಬರುವ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು, ಒಬ್ಬರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಶಾಸಕ ಆಗಿರಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಾಗಿ ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಕಾಯಿದೆ ಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಶಾಸಕನಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬರೇ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾನೂನನ್ನೂ ತಿದ್ದಿ ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಕಡೆಗೂ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗದಿರಬಹುದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಬಿಲ್ಲು ಕೋರ್ಸ್ ಸ್ಕೋರೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ, ಹಾಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು, ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಕಡೆಯಬೇಕು. ಹೊಸ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ, ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಇಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಎಂ.ಎಂ.ಎಗಳು ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಆ ಅನುಕೂಲ ನಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎನ್.ಇ.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ಹೊಸವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ—ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The discussion will continue on Monday. Now, I will take up the next item on the agenda. The next item is the call attention by Sriyutha Sayanak and Krishnan. The Hon'ble Minister for Health and Housing is not here. He has taken my permission and therefore, this will be taken up later. So, the next is call attention notice by M. Bomma.

## CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

Re: Failure of Groundnut and Chillies crop in Kundagol Taluk

Sri S. R. BOMMAI (Kundagol).—I call the attention of Hon'ble Minister for Agriculture and Education to the failure of groundnut and chillies etc., in Kundagol Taluk.

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Agriculture and Education).—Sir, With reference to the call attention notice, I beg to state :

Although the seasonal conditions started well in the beginning of monsoon season there was long break during the months of August and September and again in October. As a result Groundnut crop suffered considerably during the flowering and fruiting stage for want of moisture. Chilly crop also has suffered to a certain extent in this Taluka. The crop of wheat was also reported to be below normal. It is true that heavy rainfall occurred in 3rd week of February in the villages mentioned. Cotton, Toor and Safflower were standing in the field at the time. Wheat was in threshing floor, fodder was still to be stacked. It is reported that there is damage to the standing crops to the extent of 10 to 20 per cent. Fodder which was lying outside has not been completely spoiled but quality would be affected to certain extent. The exact assessment could be made and if necessary, scarcity works could be taken up in the areas if declared as scarcity affected villages.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Next, half-an-hour discussion regarding land revenue and surcharge. Mr. Devegowda.

### HALF AN HOUR DISCUSSION ARISING OUT OF REPLIES TO STARRED QUESTION NO. 79 TAKEN ON 2nd MARCH 1968 re: REMISION OF LAND REVENUE AND SURCHARGE.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 7ನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 79ನೇ ಸ್ಟಾರ್ಡ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಉತ್ತರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅನುಮಾನವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನುಮಾನವಾದರೂ ಇದೆ. 1962-63, 63-64, 64-65, 65-66 66-67, ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭೂಕಂದಾಯದ ರಿವಿಜನ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ವಜಾಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಡ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮುಖೇನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಎಂದೆ ಎದರ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 62 ಲಕ್ಷದ ನಾಲ್ಕುನೂರೂ 82 ರೂಪಾಯಿ ರಾಜ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 11 ಲಕ್ಷದ 64 ಸಾವಿರದ 881 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 552 ರೂಪಾಯಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 9 ಲಕ್ಷದ 40 ಸಾವಿರದ 91 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷದ 32 ಸಾವಿರದ 723 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 552 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸಮನ್ವಯವಾದ ಕಾನೂನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಅಡಚಣೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಬೆನಿಫಿಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಕೆಂದರೆ ತಾವು ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತವಾದ ರೂಲ್‌ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಾರ ರಹಿತವಾದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ಕೊರಾರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತೋ ಅದೇ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಆ ಸೌಲತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ? ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ಏನು ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೆನಪು ಇದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆ ಒಂದು ಸೌಲತವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗಿರತಕ್ಕ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಆ ಸೌಲತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ? ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮನೈಯವಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ತೀವ್ರ ತರವಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನುಮಿತು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ? ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಬಾಕಿಯ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಇದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ ನವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ಅಪೊರಿಸಿಷನ್‌ನವರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಆ ರೀತಿ ಮೋಟೀವ್ ಅಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಾದಳದ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತ ಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಹೊಳೇನರಸೀಪುರದ 93 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಏಕೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 62-63 ರಿಂದ 66-67ರವರೆಗೂ 4 ಆಣೆಗಿಂತ ಕಮ್ಮಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಪರವಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ದಿಗಂಬರರಾವ್ ಬಿ. ಕಲಮಂಕರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೈಸೂರು ಕಾರಣ, ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಕಿ ಇರುವುದು, 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ 93 ಸಾವಿರದ 940 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬಾಕಿ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇರಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಬರಗಾಲ ಏರಿಯಾ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯವಾಗಿ, 5 ವರ್ಷಗಳ ಬಾಕಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂನಲ್ಲಿ, 6 ಕೋಟಿ 42 ಲಕ್ಷ 45 ಸಾವಿರದ 683 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ 1 ಕೋಟಿ 39 ಲಕ್ಷ 87 ಸಾವಿರದ 229 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು 7-8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಈ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಸೂಲಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸ್ವಾರ್‌ರ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ 62 ಲಕ್ಷ 2 ಸಾವಿರದ 487 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈಟಿಂಗ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವುಗಳ ಈಗ ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು

ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಕೇವಲ 5-10 ಏಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಎರೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್ಫ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವಂದ್ವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಂದಾಯ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ರೆಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವುದು. ಕೆಲವುಕಡೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವಾದಂಥ ಕಾರಣಗಳು ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳು ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಹಗೀರುಗಳು ಇದ್ದವು. ಅಲ್ಲ ಇನಾಂದಾರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕಂದಾಯದ ಎರಡರಷ್ಟು ಬಾಕಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇ ಗೌಡ.—ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಹಗೀರು ದಾರರು ಕೆಲವು ಸಂದಿಗ್ಧಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1956 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅದಂತ ವಿಷಯವೇ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರ ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಇನಾಂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಕಂದಾಯದಷ್ಟೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ರೀಜನ್‌ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್‌ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಅದು ಮುಂದುವರಿದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾದಮೇಲೂ 1962 ರವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ವಜಾಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ನಂತರ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೋ, ಅದನ್ನು ಪಾಲನೆಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಬದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಅಲ್ಲಿ ವಜಾ ಮಾಡರಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕರ್‌ಮಂಕರ್ ಅವರು ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಇನಾಂ ಜಮೀನಾರರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ಆ ಸರ್ಕಾರ ವಸಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಬದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಕಾವಿ ನಾಲದ ಹಣವನ್ನೂ ವಜಾಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕ್ರಮ ನಡೆದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ ನಾಶವಾದ್ದರಿಂದ, ರೈತರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ದಾಖರಾತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರಿಂದ ಅವಿವರವಾಗಿ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ ವಜಾಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈಗಿನ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. 1964 ರ ಕಂದಾಯ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ವೆಸಿನೆಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅನುಕೂಲವಾಗಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ಹೊರೆ ಬಹಳ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಭಾವ ಉಂಟಾದರೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಇಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲ 4 ಒಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏನಾಯಿತೆನಿಸಿರುವುದು. ಅದು ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. 1964ರಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ, ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಏನಾಯಿತಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಶಂಕರಗೌಡ)

ಕೊಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದು ಬರೀ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1964 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 25 ಪೈಸೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೊ.ಪೋಸರ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ವಿನೆಯ ವಿನಾಯಿತಿ ಸಿಗಲ್ಲವೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರೊ.ಪೋಸರ್ಸ್ ಅವರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಂದ ಪ್ರೊ.ಪೋಸರ್ಸ್ ಬಂದ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಧರೈಸ್ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ, ಅನ್ ಆಧರೈಸ್ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. 4 ಅಣೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸು ಅಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಬಹಳ ಉಳಿದಿದೆ. ಹೊಸ ನಿವಸುವಾಸಿ ಪ್ರಕಾರ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ಬಾಗ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಈಗ ಕೊಡಿದ್ದರೂ ನಡೆದೀತು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಏನು ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ರಿಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಿಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವೆನ್ಷನ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು ಅಲ್ಲಿ 4 ಅಣೆ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸುಮಾರು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ವರೆಗೆ ರಿಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ರೆವಿಷನ್ ಎಂದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಏನು ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅದು. ರಿಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಎಂದರೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಂಥ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಮೇರೆ ಅದನ್ನು ರಿಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೆಳೆ ಅಗದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರೈತನಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇತ್ತು; ಯಾವ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, 4 ಅಣೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೈಪೋಟಿ ಅದನ್ನು ರೆವಿಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನವರೆಗೆ ರೆವಿಷನ್ ಕೂಡಿ, 4 ಅಣೆಗಿಂತಲೂ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರು, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದರೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಅಲಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಲಹೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಗಿರಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಪುನಃ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೊ.ಪೋಸರ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ 4 ಅಣೆಗಿಂತ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ 4 ವರ್ಷದ ರೆವಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

Sri DIGAMBAR RAO B. KALMANKAR —The Deputy Minister has admitted that in Bidar there are many Inam and Jahgir lands and that the rate of land revenue is high. In view of the fact that Government have been writing off arrears of land revenue, I want to bring to the notice of the Hon'ble Deputy Minister that the reasons which made them to revise their policy in Bidar, are equally good for Raichur and

Gulbarga. Even in respect of Raichur and Gulbarga, I wish the Minister takes pains to call for records, and go round and see whether there are not such Inam and Jahgir lands and other type of lands which are having very exorbitant land revenue and the benefits given to Bidar are given to Gulbarga and Raichur also. This matter should be seriously examined and the same benefits given to both Gulbarga and Raichur. Otherwise, there will be discrimination.

Compared to the existing land revenue rates in the old Mysore area, the rates in Hyderabad Karnatak area are high. In Hyderabad Karnatak area and Bombay Karnatak area, lands are not classified into various types; thereby also, lot of injustice is done to the Hyderabad Karnatak area. It is particularly so in case of Inam lands which were being levied land revenue many more times than the land revenue for patta lands. I want to know whether the Government will consider the writting off of land revenue of such Inam lands in Gulbarga and Raichur and also reconsider the fixing of the land revenue on the lands in Hyderabad Karnatak area in view of the clasification of of lands that is to be made to introduce uniformity in the State.

Thirdly, with respect to my question regarding the small holders, may I know whether the Government has taken pains to ascertain as to how much land revenue is collected from small lands varying between 5 to 10 acres. These are all dry lands producing uegligible quantity of jowar. Will Government state its present policy in regard to its earleir declaration and stand for abolition of land revenue. Will Government give the benefit of abolition of land revenue to such petty landholders who are not in a position to pay land revenue?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥಾ ಬಾಕಿ ಎಂದರೆ ತಕಾವಿ ರೋನು ಗಳು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಡ್ಯೂಸ್ ಏನು ಇವೆ ಅವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತದೆ, ಎನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಇತರ ಬಾಬಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಇದೆ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಹಳೇ ಬಾಕಿ ಬಗ್ಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟವು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಕಲ್ಪನಕರ್.—ಈ ಕನ್ನಡರೇಷನ್ ಇರತಕ್ಕ ಪೀರಿಯಡ್ 1962-63.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಆಗದೆ ಇದನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಿಜೆಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅದರ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರರ್ಪಡಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಮಾದಿವ Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings ಇದರ ಗುಡ್ಡೇಜ ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದು ಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಿಡುವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಕೈಬಿಡ್ಬಾರ್. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೀಕ್ಯಾನಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದಾಗ ಎಲ್ಲಾ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಏಕೆ ವಜಾ ಮಾಡಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಣ್ಣ ಕಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಏಷ್ಟು ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ 2-3 ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಮಾದಿವ Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings ಇದರ ಗುಡ್ಡೇಜ ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದು ಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಿಡುವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಕೈಬಿಡ್ಬಾರ್. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೀಕ್ಯಾನಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದಾಗ ಎಲ್ಲಾ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್)

ಕಡೆಯೂ ಭೂಕಂಠಾಯದ ರೇಖು ಒಂದೇ ಯೂನಿಪಾರ್ಮಿಟಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು, ಒಂದು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಅನೇಕರ್).—4 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 4 ಆಣೆ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯಾಗದ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಅನೇಕರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ 4 ಆಣೆ ಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಎತ್ತಬಾರದೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಬಡಜನರನ್ನು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ಕಾರ್ಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ರಿಕ್ವಿಜೈಟ್ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವನ್ನು ಪಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಾಲಫಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಸ್ಸಾಹಯ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ರೈತರು ಆ ಅನೇಕರ್ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ್ಯಂತವೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಕಂದಾಯದ ರಿಮಿಷನ್ ಆಗಬೇಕೋ ಆದಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು 1964 ರಿಂದ ಇಲ್ಲವೆವರೆಗೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ 4 ಆಣೆ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಂದಾಯದ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಆಯಿತು. ಆ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಅದೇಕೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಂದಾಯ ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನಾನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೀದಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಫೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಷನ್ ಆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದವು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಯಾರೂ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೇಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಾರ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ರೈಟಾಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ರಿಕ್ವಿಜೈಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ವಿಗ್ನವಿತ್ತದೆ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now adjourn and meet on Monday at 12 Noon.

*The House adjourned at Fifty-five Minutes past One of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Monday, the 15th April 1968.*